

Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran

k rukám předsedy úřadu Mgr. Vojtěcha Weise

v kopii Rada hl. m. Prahy MHMP LEG

Naše značka Praha RP #6749 19. 6. 2017

Protest proti zásahu Úřadu pro dohled nad politickými stranami do politické soutěže

Vážený pane předsedo,

obracím se na Vás jménem České pirátské strany v souladu s § 1 zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním, abych vyjádřil zásadní nesouhlas s protiústavním výkladem, který Váš úřad publikoval na svých internetových stránkách, který v důsledku limituje svobodnou soutěž mezi politickými stranami v České republice tím, že zakazuje městům a obcím stanovit obvyklé podmínky rovné soutěže a vyhrazení ploch pro jejich propagaci na jejich území.

Váš Úřad zveřejnil na svých internetových stránkách výklad zákona č. 424/1991 Sb., o politických stranách, podle kterého smí město umožnit politickým stranám umístit plakáty na sloupy veřejného osvětlení "pouze za cenu obvyklou, neboť bezúplatné plnění (dar) samosprávy politickým stranám poskytnout nemohou". Tento názor je typicky interpretován chybně tak, že cenou obvyklou se rozumí komerční cena. Tento názor pak má dramatický dopad na volební kampaň, protože změnou výkladu během kampaně dochází ke změně podmínek volební kampaně.

Jsem přesvědčen, že uvedený názor je nesprávný, a to dokonce v několika různých aspektech:

1. Za prvé zákon výslovně počítá s tím, že pro volební kampaň může starosta vyhradit plochu pro vylepení volebních plakátů. Možnost jejího využívání musí odpovídat zásadě rovnosti kandidujících politických stran a koalic (§ 16 odst. 4 zákona č. 247/1995 Sb.). V tomto ohledu je tedy zřejmé, že zákon bezplatné vyhrazení plochy za rovných podmínek vůbec nepovažuje za dar. Analogicky s tímto ustanovením lze dovodit, že město může v rámci své samosprávné působnosti stanovit obdobné podmínky vedení volební kampaně, pokud odpovídají zásadě rovnosti kandidujících politických stran.

- 2. Za druhé jde o změnu dosavadního výkladu. Obce a města mohly až dosud vytvářet politickým stranám rovné podmínky pro jejich činnost, aniž by to bylo považováno za nezákonné darování. Podstatné vždy bylo, aby nešlo o dar či výhodu jedné politické straně, která by jiným politickým stranám nebyla přiznána, ale o podmínky rovné pro všechny politické strany (což zároveň učinilo tyto podmínky obvyklými, pokud jde o vyhrazený počet míst pro volební kampaň kandidující politické strany). Politické strany tak běžně mají podstatně zvýhodněné ceny, které jsou pod tržní cenou pro komerční sektor. Např. pro pronájem místa na nástěnce v Radotíně na nádraží poskytuje Městská část Praha 16 slevu. Městská část Praha 10 zase pronajala některým politickým stranám za velmi nízkou částku budovy pro sídla jejich krajských kanceláří, aniž by to bylo (v části, o kterou přesahuje hodnota plnění jeho komerční cenu) považováno za nezákonný dar. Nový názor Úřadu by znamenal, že peněžitou hodnotu všech těchto již poskytnutých plnění musí politické strany odvést do státního rozpočtu (§ 18 odst. 3 zákona č. 424/1991 Sb.)
- 3. A konečně mám za to, že Vámi přijaté restrikce na vyvěšování plakátů **extrémně zvýhodňují politické strany, které mají mimořádně vysoké finanční zdroje** (mohou je získat např. dlouhodobými úvěry poskytnutými s intervencí finančních a zájmových skupin). Tyto politické strany si budou moci plakátovací plochy od města bez problému pronajmout za tržní ceny v komerčním sektoru. Podle čl. 5 Ústavy České republiky je politický systém založen mj. na volné soutěži politických stran. Váš výklad však vede k tomu, že všechny plakáty na městských plochách bude mít převážně jediná politická strana, která disponuje značnými prostředky. Naopak cíleně bráníte městům a obcím, aby v rámci své samosprávné působnosti schválily rovné podmínky vedení volební kampaně. Tím podle mého názoru protiústavně zasahujete do volné soutěže politických stran pojímané materiálně, nikoliv jen formálně.

Proto Vás žádám, abyste tento výklad Úřadu publikovaný na internetových stránkách revidovali tak, aby považoval za obvyklou hodnotu skutečně jen takovou výši plnění, která je ve specifické oblasti politických stran obvyklá, nikoliv hodnotu pro komerční sektor. Za dar či bezúplatné plnění určité politické straně by mělo být považováno jen to, co je poskytováno politické straně nad rámec podmínek obvyklých, přičemž obvyklé podmínky mohou zahrnovat v případě vyhrazených ploch i určitý počet bezplatně vyhrazených ploch vymezených v souladu se zásadou rovné soutěže. Obdobný výklad již přijal Úřad například u nošení triček a odznaků příznivců, které je také obvykle poskytováno bezúplatně.

Prosím o zaslání Vaší odpovědi v elektronické podobě. Odpověď prosím zašlete do datové schránky b2i4r6j. Písemnosti, které není možné doručit do datové schránky, doručujte prosím na adresu Mariánské náměstí 2, Praha 1. Předem děkuji za Vaši vstřícnost.

S úctou

Česká pirátská strana Mgr. et Mgr. Jakub Michálek místopředseda